

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΑ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1845	Μεγάλη Παρασκευὴ βράδυ 18 Ἀπριλίου 2014	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Τὸ ἔγκλημα

«Ὡ τῆς παραφροσύνης καὶ τῆς χριστοκτονίας τῆς τῶν προφητοκτόνων!» (Γ' στ. ἐγκ.)

Ἔγκλημα, φόνος ἀνθρώπου! Ἄλλοτε ὁ φό-
νος ἦταν κάτι σπάνιο. Τώρα, ἀλλοίμονο,
δὲν περνάει μέρα χωρὶς ἓνα ἢ περισσότερα ἐγκ-
λήματα. Καὶ γίνονται τόσο «τέλεια», ὥστε δὲν
ἀφήνουν ἴχνη· οἱ δράστες μένουν ἀγνωστοί.

Ὁ πλανήτης μας, ἀφ' ὅτου ὁ Κάιν σκότωσε
τὸν Ἄβελ, μιάθηκε μὲ αἷμα ἀδελφικό. Καὶ τὸ
παράδειγμά του δυστυχῶς μιμήθηκαν πολλοί.
Ἄν μαζευόταν ὅλο τὸ αἷμα τῶν ἀδικοσκοτωμένων,
«ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἄβελ τοῦ δικαίου ἕως τοῦ αἵ-
ματος Ζαχαρίου υἱοῦ Βαραχίου» (Ματθ. 23,35) καὶ τῶν
θυμάτων τῶν ἡμερῶν μας, θὰ σχηματιζόταν μία
θλιβερὴ λίμνη μὲ τὴν ἐπιγραφή «Λίμνη Ἄβελ».

Ὅταν γίνεται κάποιον ἐγκλημα, τὸ πρῶτο
πού ρωτοῦν ὅλοι εἶνε· Ποιὸς εἶνε ὁ δράστης;
Ἡ Δικαιοσύνη προσπαθεῖ νὰ τὸν ἀνακαλύψει,
καὶ αἴσθημα ἀνακουφίσεως δημιουργεῖται ὅ-
ταν ὁ ἔνοχος συλλαμβάνεται καὶ τιμωρεῖται.

Ἀναρίθμητα τὰ ἐγκλήματα. Ἄλλ' ὑπάρχει ἓνα
ἐγκλημα πού ἀποτελεῖ τὸ ἀποκορύφωμα τῆς
ἀνθρωπίνης κακίας· μπροστά του τὰ ἄλλα ὡ-
χριοῦν. Εἶνε ὄχι ἀπλῶς ἐγκλημα, ἀλλὰ τὸ ἐγκλημα.

Ποιὸ εἶνε αὐτό; Εἶνε ὁ φόνος ἐκείνου, πού
μπόρεσε, μόνο αὐτός, νὰ σταθῇ ἐμπρὸς στὴν
ἀνθρωπότητα καὶ νὰ πῆ «Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει
με περὶ ἁμαρτίας;» (Ἰω. 8,46). Ὁ Ἄνθρωπος αὐτός,
πού ἀξίζει νὰ γράφεται μὲ ἄλφα κεφαλαῖο, εἶνε
ὁ Χριστός. Κ' ἐπειδὴ ὅπως λέει ὁ Παῦλος «ἐν
αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος
σωματικῶς» (Κολ. 2,9), γι' αὐτὸ ὁ φόνος του δὲν εἶνε
ἀπλῶς μία ἀνθρωποκτονία· εἶνε, ὅπως λέει ἡ
ὑμνολογία τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, **χριστο-**
κτονία καὶ **θεοκτονία**. Θεοκτονία, ὄχι γιατί εἶ-
νε δυνατόν νὰ φονευθῇ ὁ Θεός – ἀπαγε τῆς
βλασφημίας· τὸ θεῖον εἶνε ἀπαθές καὶ ἀπρόσ-
βλητο ἀπὸ πληγές καὶ θάνατο. Θεοκτονία, γιατί
στὸ ἐγκλημα αὐτὸ διαφαίνεται ἡ ἀπύθμενη κα-
κία τοῦ ἀνθρώπου, πού θέλει νὰ ἐξοντώσῃ εἰ-
δυνατὸν καὶ τὸ Θεό! Ἐνας ὕμνος λέει· «Βροτο-

κτόνον ἄλλ' οὐ θεοκτόνον ἔφυ τὸ πταῖσμα τοῦ Ἄ-
δάμ· εἰ γὰρ καὶ πέπονθέ σου τῆς σαρκὸς ἢ χοϊκῆ οὐ-
σία, ἀλλ' ἡ θεότης ἀπαθῆς διέμεινε...» (30 τροπ. στ. ἴδ. καν. Μ. Σαββ.).

Ἡ σφαγὴ τοῦ Ἀθώου χριστοκτονία καὶ θεο-
κτονία. Καὶ **ποιοὶ οἱ ἔνοχοι; Οἱ Ἰουδαῖοι**. Ἐνας ἄλ-
λος ὕμνος λέει· «Τῶν θεοκτόνων ὁ ἔσμός, Ἰου-
δαίων ἔθνος τὸ ἄνομον, πρὸς Πιλάτον ἐμμανῶς
ἀνακράζων ἔλεγε· Σταύρωσον Χριστὸν τὸν ἀνεύ-
θυνον· Βαραββᾶν δὲ μᾶλλον οὗτοι ἠήτησαν...»

(30 τροπ. Μακαρ., βράδυ Μ. Πέμπτ.) - Ἄλλὰ καὶ στὴν γ' στάσι τῶν ἐγκω-
μίων τοῦ ἐπιταφίου θρήνου ὁ ποιητὴς ἀναφω-
νεῖ «Ὡ τῆς παραφροσύνης καὶ τῆς χριστοκτο-
νίας τῆς τῶν προφητοκτόνων!».

Οἱ Ἰουδαῖοι λοιπόν, οἱ σύγχρονοι τοῦ Χριστοῦ,
εἶνε οἱ δράσται τοῦ ἐγκλήματος τῆς σφαγῆς τοῦ
Δικαίου. Ἄλλ' ἂς ἐπιτραπῇ ἐδῶ μία τολμηρὴ ὑπό-
θεσις. Ἄν ὁ Χριστὸς δὲν γεννιόταν στὴν Παλαι-
στίνη, ἀλλὰ γεννιόταν δίδασκε καὶ δροῦσε σὲ κά-
ποια ἄλλη χώρα, π.χ. **στὴν Ἑλλάδα**, ἡ συμπεριφο-
ρὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς χώρας αὐτῆς θὰ διέφερε
ἀπὸ τῆ συμπεριφορὰ τῶν Ἰουδαίων; Ἄν λάβου-
με ὑπ' ὄψιν ὅτι στὶς ἄλλες χῶρες μετὰ τὴν ἀνά-
στασι καὶ ἀνάληψι τοῦ Χριστοῦ πῆγαν μαθηταὶ καὶ
ἀπόστολοί του καὶ κήρυξαν ὅ,τι κήρυξε Ἐκεῖνος
κι ὅτι αὐτοὶ διώχθηκαν βασανίστηκαν καὶ θανα-
τώθηκαν ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους, τότε ἔχουμε τὴν ἀ-
πάντησι· ἡ συμπεριφορὰ τῶν ἀνθρώπων ἄλλων
χωρῶν δὲν θὰ διέφερε ἀπὸ τῆ συμπεριφορὰ τῶν
Ἰουδαίων. Ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς δὲν εἶπε πῶς ὅ,τι
κάνει κανεὶς στοὺς μαθητὰς του, στοὺς ἀδελ-
φούς του, εἶνε σὰν νὰ τὸ κἀνῃ σ' αὐτὸν τὸν ἴδιο;
«Ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελ-
φῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε» (Ματθ.
25,40). Οἱ ἄνθρωποι πού βασάνισαν καὶ θανάτω-
σαν τοὺς μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ, χωρὶς ἀμφι-
βολία καὶ τὸν ἴδιο τὸν Χριστὸ θὰ βασάνιζαν
καὶ θὰ θανάτωναν, ἂν ἐρχόταν στὴ χώρα τους.
Στὰ Ἱεροσόλυμα σταυρώθηκε ὁ Κύριος· ἀλλὰ
καὶ στὴν Πάτρα, πόλι τῆς πατρίδος μας, σταυ-

ρώθηκε ὁ ἀπόστολός του, ὁ Πρωτόκλητος Ἀνδρέας. Γολγοθᾶς ἐκεῖ, Γολγοθᾶς καὶ ἐδῶ!

Τὸ λέμε αὐτό, διότι συνήθως ὑπάρχει μεγάλη **καταφορὰ** τῶν χριστιανῶν **κατὰ τῶν Ἰουδαίων μόνο** γιὰ τὸ μεγάλο ἔγκλημα. Μὴ παρεξηγηθοῦμε. Δὲν ἀμνηστεύουμε τὴν ἐνοχὴ τῶν Ἰουδαίων, οὔτε συμφωνοῦμε μὲ τοὺς θεολογοῦντας τῆς Δύσεως πού, ἐνοχλοῦμενοι ἀπὸ τοὺς βαρεῖς, ὅπως λένε, χαρακτηρισμοὺς τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ποιήσεως στοὺς ὕμνους τῆς Μεγάλης Ἐβδομάδος, ζητοῦν νὰ «ἐκκαθαρίσουν» τὰ λειτουργικὰ βιβλία τῆς Ἐκκλησίας μας ἀπὸ τέτοιους χαρακτηρισμοὺς, ἀπὸ ἐκφράσεις κατὰ τῶν σταυρωτῶν Ἰουδαίων. Ἡ ἐνοχὴ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ γιὰ τὴν χριστοκτονία θὰ μένη· θὰ μένη μέχρι τὴν ἀγία ἐκείνη ἡμέρα πού ὁ **Ἰουδαϊκὸς λαός, ὅπως πιστεύουμε, θὰ μετανοήσῃ**, θὰ κλίνη γόνυ πρὸ τοῦ Ἐσταυρωμένου, καὶ ἐκεῖνος, ὅπως συγχώρησε τοὺς τότε σταυρωτάς του καὶ ἀνέδειξε ἀπὸ αὐτοὺς ἀγίους καὶ μάρτυρας, πολὺ περισσότερο **θὰ συγχωρήσῃ τοὺς ἀπογόνους** ἐκείνων.

Ἱστορικὴ ἢ ἐνοχὴ τῶν Ἰουδαίων. Ἀλλὰ δὲν εἶνε ὀρθὸ νὰ περιορισθοῦμε καὶ νὰ τονίζουμε τὴν ἐνοχὴ μόνο τῶν Ἰουδαίων γιὰ τὴν σταύρωσι τοῦ Χριστοῦ. Ὁχι! **Ἡ ἐνοχὴ ἐπεκτείνεται** καὶ συμπεριλαμβάνει ἀναρίθμητο πλῆθος. Αὐτὸ θὰ τὸ καταλάβουμε, ἂν λάβουμε ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὸ ἔγκλημα τοῦ Γολγοθᾶ δὲν εἶνε ἀπλῶς ἓνας φόνος, μιὰ ἀνθρωποκτονία· **περικλείει μυστήριον**.

Ὁ Χριστός, λόγῳ τῆς ὑποστατικῆς ἐνώσεως τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως μὲ τὴν θεία, μπορούσε ν' ἀποφύγῃ τὸ θάνατο καὶ νὰ διασωθῆ ἀπὸ ὅλες τὶς παγίδες τῶν ἐχθρῶν του. Κανεῖς δὲν θὰ μπορούσε ν' ἀγγίξῃ τὸ θεανδρικό του πρόσωπο. **Ὁ Χριστὸς ὄχι ἀκουσίως ἀλλὰ ἐκουσίως βάδισε πρὸς τὸν φρικτὸ θάνατο**. Οὔτε ὁ Ἰούδας οὔτε οἱ γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι οὔτε οἱ ἱερεῖς καὶ ἀρχιερεῖς οὔτε ὁ Πιλᾶτος οὔτε κανεὶς ἄλλος μπορούσε νὰ κἀνῃ κάτι ἐναντίον του, ἐὰν δὲν ἦταν *«δεδομένον ἄνωθεν»* (Ἰω. 19,11).

Ἦταν θέλημα τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς νὰ προσφέρῃ ὁ Υἱὸς θυσία τὸν ἑαυτό του *«ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας»* (θ. Λετ. Μ. Βασ. καθῶν). Ἔπρεπε νὰ ὑποστῆ τὰ πάθη τοῦ σταυροῦ, νὰ θυσιασθῆ, νὰ χύσῃ τὸ ἀγνὸ καὶ τίμιον αἷμα του, γιὰ νὰ λυτρωθῆ μὲ αὐτὸ τὸ ἀνθρώπινο γένος ἀπὸ τὴν τυραννίδα τοῦ διαβόλου. *«Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον»* (Ἰω. 3,16).

Ἄν ὁ ἄνθρωπος δὲν ἀμάρτανε, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ δὲν θὰ ἐμφανιζόταν ὡς ἄνθρωπος ἐπάνω στὴ γῆ καὶ δὲν θὰ σταυρωνόταν. Ἦταν τόσο

βαθεῖα ἢ πτώσις τοῦ ἀνθρώπου, τόσο μεγάλο τὸ τραῦμα ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, ὥστε πρὸς θεραπείαν καὶ ἀνάπλασιν τοῦ ἀνθρώπου, χρειάστηκε **τὸ αἷμα τοῦ Θεανθρώπου**. Πρόκειται γιὰ τὸ μεγαλύτερο γεγονός στὴν ἱστορία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Χωρὶς τὸ αἷμα τοῦ Θεανθρώπου καμμία ἄφεσις ἁμαρτιῶν, καμμία λύτρωσις. Ἔτσι ὤρισε ὁ Θεός, μὲ τὸ αἷμα αὐτὸ νὰ σωθοῦμε.

Τὸ συμπέρασμα εἶνε, ὅτι **οἱ ἁμαρτίες ὅλων μας**, ἀπὸ τὸν Ἀδὰμ μέχρι τὸν τελευταῖο πού θὰ ζήσει πάνω στὴ γῆ, εἶνε ἐκεῖνες πού **ἀνέβασαν τὸ Χριστὸ στὸ σταυρὸ**. Στὸ σταυρὸ ἐξοφλοῦνται ὅλες οἱ ἁμαρτίες. Ἄρα κάθε ἄνθρωπος σχετίζεται μὲ τὸ δρᾶμα τοῦ Γολγοθᾶ καὶ μπορεῖ, μὲ καρδιὰ συντετριμμένη ἀτενίζοντας τὸν Ἐσταυρωμένο, νὰ πῆ: **«Κύριε, ἐγὼ ὑπῆρξα ὁ ἐνοχὸς τῆς σταυρώσεώς σου**. Σὺ εἶσαι *“ὁ αἵρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου”* (Ἰω. 1,29). Σὺ στὸ σταυρὸ σήκωσες καὶ τὸ βάρος τῶν δικῶν μου ἁμαρτιῶν!”. Αὐτὸ διεκήρυξε ὁ προφήτης Ἡσαΐας στὴν περίφημη προφητεία του: *«Οὗτος τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται... Αὐτὸς δὲ ἐτραυματίσθη διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ μεμελάκισται διὰ τὰς ἁνομίας ἡμῶν»* (Ἠσ. 53,4-5).

* * *

Ἀγαπητοί μου! Ὁ κόσμος γιὰ τὴν σταύρωσι τοῦ Χριστοῦ καταφέρεται μόνο ἐναντίον τῶν ἐνόχων τῆς ἱστορικῆς ἐκείνης περιόδου. Ἀλλὰ γιὰ τὸν πιστὸ **ἐνοχὸς εἶνε καὶ κάθε ἄνθρωπος**. Ἔνοχος κ' ἐγώ, ἀδελφέ μου, ἔνοχος κ' ἐσύ. Ὡ ἐὰν τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον μᾶς φώτιζε νὰ καταλάβουμε τὴν θεμελιώδη αὐτὴ ἀλήθεια! Τότε, βλέποντας κ' ἐμεῖς τὸν Ἐσταυρωμένο, θὰ αἰσθανόμασταν τὸν ἅγιον ἐκεῖνο σεισμὸ πού αἰσθάνθηκαν οἱ σταυρωταὶ ὅταν τοὺς μίλησε ὁ ἀπόστολος Πέτρος καὶ τοὺς κατήγγειλε ὡς σφαγεῖς τοῦ Δικαίου (βλ. Πράξ. 2,22 κ.ε.).

Ὁ Κύριος θυσιάστηκε ἀντὶ ἡμῶν καὶ ὑπὲρ ἡμῶν. Ἔτσι λένε οἱ διδάσκαλοι καὶ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ **ἱερὸς Αὐγουστίνος** προσευχόταν στὸν Ἐσταυρωμένο λέγοντας: *«Τί ἔκανες, ὦ Ἰησοῦ μου γλυκύτατε, γιὰ νὰ ὑποφέρῃς τέτοια καταδίκη;... Ἐγὼ εἶμαι ἡ αἰτία τῶν πόνων σου, ὁ ὑπεύθυνος τῆς σφαγῆς σου... Ἄμαρτάνει ὁ παραβάτης, καὶ κολάζεται ὁ δίκαιος... Ἐγὼ ἔκανα τὸ πονηρὸ, καὶ σὺ καταδικάστηκες... Ἐμπρὸς στὸ σταυρὸ σου λάμπουν δυὸ ἀλήθειες· ἡ μία ὅτι εἶμαι ἔνοχος, ἡ ἄλλη ὅτι εἶσαι εὐσπλαχνος... Τί λοιπὸν θὰ σοῦ ἀνταποδώσω γιὰ τὴν ἄπειρη εὐεργεσία σου;... Μένω ἐκστατικὸς ἐμπρὸς στὸ μέγεθος τῆς ἀγάπης σου. Σὲ ὀλόκληρη τὴν κτίσι δὲν ὑπάρχει ἀντίβαρο τῆς θυσίας σου»* (βλ. καὶ τὸ βιβλίον μας «Πρὸς τὸν Γολγοθᾶν», Ἀθήνα 1989, σσ. 283-284).

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος